

Predikotankar inför Såningsmannens kollektivsdag 11.5.2025

Första läsningen Jes. 40:26–31

Andra läsningen Heb. 13:12-16

Evangelium Joh. 16:16-23

Den första läsningen hör i dubbel bemärkelse till de mer tröstande varianterna. Bibeln innehåller inte onödiga ord. I början av Jes. 40 läser vi, "Trösta, trösta mitt folk, säger er Gud" (Jes. 40:1). Man kunde tänka sig att den första "trösten" syftar på nordrikets (Israel) exil till Assyrien år 722 f.Kr. medan den andra anspelar på sydrikets (Juda) exil till Babylonien 586 f.Kr. Båda händelserna var tragiska och fick långtgående konsekvenser: 1) via Assyrien försvann de tio stammarna som många har intresserat sig för långt senare. 2) Babylonierna förstörde templet och brände ner Jerusalem. Desto trösterikare låter därför den sista versen i dagens GT-text: "men de som litar till Herren får ny kraft, de får vingar som örnar. De springer utan att bli trötta, vandrar utan att mattas" (Jes. 40:31). Bibel 2000 översätter "litar till Herren". I den hebreiska grundtexten läser vi vekovei Adonaj. Man kunde också översätta "väntar på Herren" eller "hoppas på Herren". I bibelhebreiskan är nämligen "vänta" och "hoppas" samma ord (tänk till exempel på Israels nationalsång "HaTikvah", "hoppet"). Det är ju så att när vi väntar, hoppas vi – och omvänt: när vi hoppas så väntar vi. Vidare läser vi att den som väntar, "den får ny kraft". På hebreiska står det jahliifu koah. Bokstavligt kunde man översätta med "byter kraft". Med litet god fantasi kunde vi här läsa in en av det lutherska arvets pärlor, "det saliga bytet". I den byteshandeln ger jag min synd och orenhet till Jesus, för att i utbyte få del av hans rättfärdighet och renhet.

Den andra läsningen leder oss in i det paradoxala: först smälek utanför Jerusalems stadspört och sedan den himmelska staden. Det verkar som om kyrkohandbokens författare har tänkt på Hebréerbrevets verser när man formulerat söndagens rubrik (Guds folks hemlängtan). Det finns många ställen i världen där man får lida för sin tro idag, utstå smälek. Det kan till och med hända i vårt eget land, i Finland. Det finns ju olika slag av lidande. I vilket fall, så påminner Jesus oss om att den är klok som beräknar kostnaderna. I Luk. 14:27-30 läser vi, "Den som inte bär sitt kors och följer efter mig kan inte vara min lärjunge. Om någon av er vill bygga ett torn, sätter han sig då inte ner och räknar ut vad det kostar, för att se om han har råd med bygget? Annars kan det hända att de som ser att han har lagt grunden men inte kan bygga färdigt börjar göra narr av honom och säger: Den där, han satte i gång ett bygge men kunde inte få det färdigt!"

I söndagens evangelietext läser vi om förvirrade och (troligtvis) sorgsna lärjungar. De kan inte förstå det som ligger bakom hörnet. Inte att undra på: även om Jesus har satsat på att förbereda dem på vad som kommer att hända, så blir det för mycket att ta in. Så kan det också vara i våra liv:

det som pågår kan ibland vara svårt att smälta. Därför blir hans ord i slutet av evangelietexten så mycket värdefullare: "Nu har också ni det svårt. Men jag skall se er igen, och då skall ni glädjas, och ingen skall ta er glädje ifrån er" (Joh. 16:22). Jesus vet alltid vad du och jag går igenom, både i sorg och i glädje. De fick se honom och ingen kunde ta den glädjen ifrån dem. Vi kan ha det svårt – men vi får lägga det i Jesu goda händer hur förvirrade vi ibland än kan känna oss. Vi får påminna oss om Jesajas ord ovan: "Den som väntar på Herren, den byter kraft".

Bön: Jesus Kristus, vår Herre, du är vägen, sanningen och livet. Du kallar oss att följa dig genom motstånd och prövningar in i din glädje. Gör oss förtröstansfulla. Gör oss trygga. Du har själv lovat att vår sorg skall vara endast en kort tid för att sedan vändas i evig glädje. Tack för att ingen kan ta den glädjen ifrån oss. Vi prisar dig med Fadern och den heliga Anden (bön nr 3, Kyrkoårskalendern).

Magnus Riska, Hawassa, Etiopien